

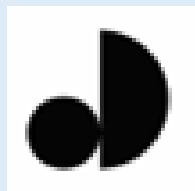
Warszawa, 31 stycznia 2025 r.

BIULETYN NR 49 ZWIĄZKU ZAWODOWEGO MUZYKÓW RP

Szanowne Koleżanki i Koledzy!

W poprzednim biuletynie informowaliśmy o tym, że nowym przewodniczącym Związku Zawodowego Muzyków RP został Leszek Biolik. Poprosiliśmy Leszka o napisanie kilku słów skierowanych do członków Związku. Oto one:

„Bardzo dziękuję za zaufanie, którym obdarzył mnie Zarząd powołując na stanowisko, Przewodniczącego ZZM RP. W pełni zdaję sobie sprawę z wyróżnienia, jak również odpowiedzialności, która się z tym wiąże. Nasz Związek jest wciąż w fazie budowy, nauki i nabierania doświadczenia. Debatowaliśmy w ramach naszego zarządu, o bieżących potrzebach i o kierunkach rozwoju które chcemy zdynamizować. Pierwszym i mam nadzieję widocznym działaniem będzie podniesienie poziomu komunikacji i informacji o Związku. Chcemy zwiększyć zakres informacji o naszych celach, pracy i ważnych problemach dotyczących naszego środowiska. Mamy nadzieję na dotarcie do muzyków, którzy jeszcze nie wiedzą o naszym istnieniu lub przekonać do członkostwa tych, którzy nie zdaję sobie sprawy z tego jak bardzo wszyscy potrzebujemy kompetentnej reprezentacji naszych interesów i potrzeb. Jednocześnie musimy wzmacniać nasze kompetencje oraz wizerunek organizacji jako wiarygodnego partnera. Będziemy wciąż wywierać presję na polityków i rząd w walce o nasze prawa. Jednym z ważnych projektów nad którym teraz pracujemy wspólnie z Ministerstwem Kultury jest propozycja ustanowienia stawek minimalnych dla muzyków, w projektach finansowanych, z pieniędzy publicznych. Wciąż szukamy możliwości współpracy z innymi organizacjami, budowania sojuszy i pól do wspólnych działań i realizacji projektów. Ważnym elementem wzmacniania naszego Związku jest członkostwo w FIM (International Federation of Musicians). Dzięki kontaktom międzynarodowym mamy dostęp do wiedzy i doświadczenia europejskich organizacji związkowych. Korzystamy z ich wsparcia na co dzień, a jako ZZM RP możemy uczestniczyć w pracach nad regulacjami dotyczącymi naszej branży na poziomie

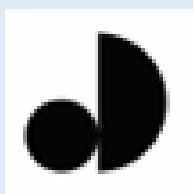
Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl
tel. 660724146

Komisji Europejskiej czy europejskiego parlamentu. Zarząd Związku reprezentuje interesy całego środowiska muzycznego, ale pracuje dla swoich członków. Wasze potrzeby stoją zawsze na pierwszym miejscu. Informujcie nas o wszelkich problemach z którymi spotykacie się w życiu zawodowym. Będziemy Wam pomagać wszędzie tam, gdzie będzie taka możliwość. Informujcie nas także o wszelkich pomysłach czy potrzebach. W celu usprawnienia naszej wewnętrznej komunikacji chcemy organizować raz na kwartał spotkania otwarte na Zoomie, po to, aby wspólnie przedyskutować pomysły, pytania, sugestie. O wielu rzeczach nie sposób było tu wspomnieć, ale mam nadzieję, że nasze działania, choć po części, będą nas reprezentowały lepiej niż moje słowa. LESZEK BIOLIK”.

W Polsce w lutym zaczną obowiązywać nowe zapisy w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych wynikające z implementacji dyrektywy DSM. Przedstawiciele ZZM RP ramię w ramię z przedstawicielami SAWP i STOART walczyli o wprowadzenie jak najkorzystniejszych zapisów. Udało nam się wywalczyć niezbywalność praw do artystycznych wykonania. Niestety pomimo naszego wielkiego zaangażowania nie udało się przekonać posłów do wprowadzenia zapisów o obligatoryjnym pośrednictwie organizacji zbiorowego zarządzania w pobieraniu tantiem ze streamingu dla artystów wykonawców. Jednakże polscy artyści wykonawcy powierzyli swoim OZZtom pod ochronę bardzo obszerny katalog utworów. Daje to im bardzo silny mandat do ubiegania się o rozliczenia należnych artystom tantiem za ich pośrednictwem. Jesteśmy głęboko przekonani, że tylko za pośrednictwem OZZtów polscy artyści mogą uzyskać należne im wynagrodzenie w odpowiedniej wysokości. Będziemy uważnie śledzić skutki działania nowych przepisów. Z pewnością wspólnie z SAWPem i STOARTEM, a także naszymi europejskimi partnerami alarmować będziemy, gdy okaże się, że wprowadzone regulacje w praktyce nie działają.

AEPO-ARTIS reprezentująca 40 europejskich organizacji zbiorowego zarządzania prawami artystów wykonawców z 30 różnych krajów, napisała list do Dolanda Tuska jako premiera

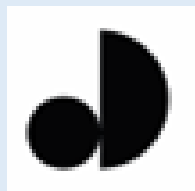

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl
tel. 660724146

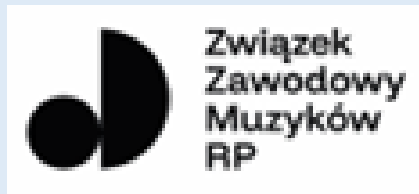

kraju obejmującego półroczną prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. W liście czytamy m.in.:

„raporty Parlamentu Europejskiego pokazują niezbicie, że obecne ogromne zyski osiągnięte przez platformy streamingowe i media społecznościowe nie są sprawiedliwie dzielone z wykonawcami, którzy są u źródeł każdego nagrania. Ślepe poleganie na branży w celu osiągnięcia celu sprawiedliwego wynagrodzenia, określonego w art. 18 dyrektywy CDSM, pogłębia przepaść między globalnymi graczami rynkowymi a indywidualnymi europejskimi artystami. W niedawno opublikowanym raporcie zatytułowanym Streams and Dreams, part 2, stwierdzono, że pilnie potrzebne są działania, ponieważ uprawnienia umowne oferowane przez dyrektywę DSM okazały się całkowicie niefunkcjonalne i bezskuteczne. Stanowisko wielu państw członkowskich - że przemysł fonograficzny i filmowy dobrowolnie podzielił się swoimi zyskami, aby osiągnąć cel sprawiedliwego wynagrodzenia - jest skrajnie naiwne. W związku z oceną skutków implementacji dyrektywy DSM, która ma zostać przeprowadzona w 2026 r., oczekujemy, że polska prezydencja umieści dogłębną analizę skutecznego wpływu jej rozdziału 3 wysoko w agendzie i będzie nalegać, aby została ona przeprowadzona rygorystycznie, a jej wyniki zostaną opublikowane z zachowaniem całkowitej przejrzystości. (...) Ustawa o sztucznej inteligencji dała programistom AI wolną rękę do wykorzystania całego europejskiego obszaru kultury dla własnego zysku. Rozumiemy, że Europa daje się nabrać na historię o tym, że sztuczna inteligencja zapewni rozwiązanie na wszystko. Ale czy powinno się to odbywać kosztem naszego sektora kultury? Na dziś sztuczna inteligencja oferuje naszym artystom wykonawcom więcej problemów niż rozwiązań. Tak więc, ponownie, kluczową kwestią jest sprawiedliwe wynagrodzenie. Wykonawcy muszą zawsze mieć prawo do rekompensaty za swój wkład w ogromne zyski, jakie osiągają firmy AI. Jako główni dostawcy treści szkoleniowych, artyści i inne podmioty praw autorskich powinni mieć prawo do gwarantowanego wynagrodzenia za korzystanie z ich utworów. Obecne ramy nie zapewniają równowagi”.

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zzmrp.pl, www.zzmrp.pl
tel. 660724146

W tym miejscu **warto przytoczyć niektóre dane z przywołanego w powyższym liście raportu Streams and Dreams Part 2**. Jest on kontynuacją badania z 2022 roku, które analizowało ekonomiczne i zawodowe warunki artystów w Europie. W badaniu przeprowadzonym w 2024 roku wzięło udział 9 542 artystów z 19 państw członkowskich UE. Skupiono się na wpływie artykułów 18–22 dyrektywy DSM dotyczących m.in. godziwego wynagrodzenia, przejrzystości, renegocjacji kontraktów i rozwiązywania sporów.

Oto niektóre kluczowe wnioski z badania:

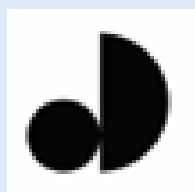
- Tylko 5,1% artystów było zadowolonych z dochodów z platform streamingowych, a 87,6% uznało podział tych dochodów za niesprawiedliwy.
- 64,7% artystów nie otrzymało szczegółowych informacji na temat przychodów swoich nagrań od wytwórni.
- Jedynie 4,1% artystów próbowało renegocjować swoje kontrakty, z czego 36,4% uzyskało korzystniejsze warunki.
- 5,9% artystów próbowało odwołać swoje prawa, z czego 30,6% zakończyło się sukcesem.

Badanie wskazuje na nieuczciwe praktyki w biznesie muzycznym. Artyści często zgłaszali brak informacji o dochodach z wytwórni oraz trudności w renegocjacji warunków umów.

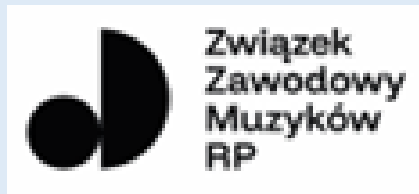
Wielu artystów nie jest świadomych swoich praw wynikających z dyrektywy.

Raport „Streams & Dreams Part 2, 2024” zawiera rekomendacje dotyczące działań, które mogą poprawić sytuację artystów w kontekście wynagrodzenia i przejrzystości w branży muzycznej. Oto kluczowe zalecenia:

- Należy zwiększyć świadomość artystów na temat ich praw wynikających z dyrektywy DSM, szczególnie w zakresie godziwego wynagrodzenia, przejrzystości, renegocjacji kontraktów i rozwiązywania sporów.
- Wytwórnie i mniejsze niezależne labely powinny być bardziej świadome swoich obowiązków wynikających z transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl
tel. 660724146

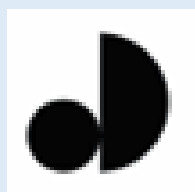

- Wytwórnice powinny wdrożyć bardziej szczegółowe systemy raportowania, zapewniając artystom informacje o źródłach przychodów, metodach obliczania wynagrodzeń oraz potrąceniach i wydatkach.
- Promowanie platform cyfrowych i aplikacji, które umożliwią artystom łatwy dostęp do danych finansowych.
- Wprowadzenie bardziej rygorystycznych regulacji dotyczących przejrzystości i rozliczeń, aby zagwarantować, że wytwórnice i dystrybutorzy wypełniają swoje zobowiązania wobec artystów.
- Monitorowanie zgodności z przepisami przez organy krajowe i unijne, aby zapobiec wykorzystywaniu niskiej pozycji przetargowej artystów.
- Uczynienie procedur alternatywnego rozstrzygnięcia sporów (ADR) obowiązkowymi, aby zapewnić artystom skuteczniejsze narzędzie do egzekwowania swoich praw.
- Promowanie niezależnych mediacji i zapewnienie wsparcia finansowego lub prawnego dla artystów, aby mogli z nich skorzystać.
- Utrzymanie i rozwijanie modeli biznesowych wytwórni i platform streamingowych, które wspierają bardziej sprawiedliwy podział przychodów, takich jak systemy pro-rata lub oparte na faktycznej liczbie odtworzeń artystów.
- Zachęcanie platform streamingowych do zmniejszenia swojego udziału w przychodach na korzyść artystów.

Raport "Streams & Dreams Part 2, 2024" zawiera kilka informacji i danych dotyczących sytuacji artystów w Polsce w kontekście dyrektywy DSM i ogólnych warunków pracy w branży muzycznej. Oto najważniejsze wnioski:

W Polsce:

- 1% artystów jest bardzo zadowolonych z dochodów z platform streamingowych.
- 7% jest raczej zadowolonych.
- 29% pozostaje neutralnych.
- 24% jest raczej niezadowolonych.

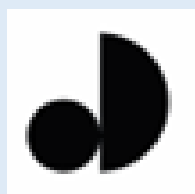
Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zzmrp.pl, www.zzmrp.pl
tel. 660724146

- 40% jest bardzo niezadowolonych.
- Tylko 40,2% polskich artystów zgłosiło, że otrzymało szczegółowe informacje o przychodach z nagrań od swoich wytwórni.
- 59,8% artystów w Polsce nie otrzymało żadnych szczegółowych danych finansowych, mimo że dyrektywa DSM nakłada na wytwórnie obowiązek regularnego dostarczania takich informacji.

Jednym z tematów poruszanych w liście AEPO do Donalda Tuska była sprawa sztucznej inteligencji. Na ten temat głos zabrał niedawno Paul McCartney. Zareagował on na pomysł brytyjskich władz, które ogłosiły konsultacje w sprawie tego, w jaki sposób prawo autorskie może umożliwić twórcom i posiadaczom praw sprawowanie kontroli i dochodzenie wynagrodzenia za wykorzystanie ich dzieł do szkolenia AI, zapewniając jednocześnie programistom AI łatwy dostęp do szerokiej gamy wysokiej jakości kreatywnych treści. McCartney wezwał brytyjski rząd, aby nie wprowadzał zmian w przepisach dotyczących praw autorskich. Zdaniem legendarnego muzyka zmiany mogą pozwolić firmom zajmującym się sztuczną inteligencją na oszukiwanie artystów. Powiedział, że proponowane przez rząd zmiany utrudniłyby artystom zachowanie kontroli nad swoją pracą i osłabiłyby brytyjski przemysł kreatywny. "Pojawiają się młodzi chłopcy, dziewczyny, piszą piękną piosenkę, ale nie są jej właścicielami i nie mają z nią nic wspólnego. I każdy, kto chce, może ją po prostu ukraść. Prawda jest taka, że pieniądze gdzieś trafiają. Kiedy trafiają na platformy streamingowe, ktoś je dostaje i powinna to być osoba, która je stworzyła. Nie powinien to być jakiś gigant technologiczny. My jesteśmy ludźmi, wy jesteście rządem. Powinniście nas chronić. To wasze zadanie" - powiedział McCartney w BBC. I dodał: "Więc wiesz, jeśli wprowadzasz ustawę, upewnij się, że chronisz kreatywnych myślicieli, kreatywnych artystów, bo inaczej ich nie będziesz mieć".

Zarząd ZZM RP w składzie: Marta Kosakowska, Agnieszka Wilczyńska, Leszek Biolik, Ryszard Wojciul, Maciej Zieliński, Jacek Królik, Antoni Sojka

Związek Zawodowy Muzyków RP,
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zzmrp.pl, www.zzmrp.pl
tel. 660724146